

TİM Tarım
kurulu

TARIM BÜLTENİ

TEMMUZ 2025

İçindekiler

1. SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$).....	3
2. TİM TARIM KURULU ÇALIŞMALARI.....	4
2.1. Türk Tarımsal Diplomasi Grubu Toplantısı.....	4
2.2. GATE Projesi Toplantısı.....	5
3. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ.....	6
3.1. Tarımsal Üretim Planlamasında Düzenleme Yapıldı.....	6
3.2. Türkiye'nin İlk "İklim Kanunu Teklifi" TBMM Genel Kurulunda Kabul Edildi.....	6
3.3. Yumurta İhracatı Kayda Bağlandı.....	7
3.4. Mısır İthalatında 500 Bin Tonluk Tarife Kontenjanı Açıldı.....	7
3.5. Yağlık Ayçiçeği Tohumu Ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Açıldı.....	7
3.6. Yağlık Ayçiçeği Tohumu Ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Açılan Tarife Kontenjanına Dair Esaslar Belirlendi.....	8
3.7. Sofralık Yumurta İhracatında Uygulanan Fon Kesintisi Kaldırıldı.....	8
4. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ.....	9
4.1. Mut Zeytinyağı Ve Kırkağaç Kavunu AB'den Coğrafi İşaret Tescili Aldı.....	9
4.2. AB Balıkçılık Bütçesi İki Kat Azaldı, Tepkiler Yükseldi.....	10
4.3. AB Tarım ve Bölgesel Fonlara Reform Şartı Getirdi.....	10
4.4. Trump'tan Brezilya'ya %50 Gümrük Vergisi Tehdidi.....	11
4.5. AfDB'den Fas'a 116 Milyon Dolarlık Sürdürülebilir Tarım Kredisi.....	11
4.6. Sıcak Hava Tarım Emtialarını Yukarı Çekti.....	12
5. AYIN DEĞERLENDİRMESİ: Premium Fast Food'un Yükselişi: 'Posh Poultry' Trendi.....	13
6. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ.....	16

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

Sektör	Temmuz 2024	Temmuz 2025	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	941.718	1.030.449	9,4
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	706.282	691.079	-2,2
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	286.268	371.487	29,8
Meyve Sebze Mamulleri	225.352	229.963	2,0
Fındık ve Mamulleri	214.541	166.365	-22,5
Kuru Meyve ve Mamulleri	103.542	136.819	32,1
Yaş Meyve ve Sebze	205.537	121.605	-40,8
Tütün	93.528	115.059	23,0
Zeytin ve Zeytinyağı	61.429	46.839	-23,8
Süs Bitkileri ve Mamulleri	6.293	9.449	50,2

2. TİM TARIM KURULU ÇALIŞMALARI

2.1. Türk Tarımsal Diplomasi Grubu Toplantısı

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen 4. Tarım ve Orman Şûrası kapsamında oluşturulan Tarımsal Diplomasi Grubu (TDG), yeniden yapılanma kararı alarak çalışmalarına "Türk Tarımsal Diplomasi Grubu (TTDG)" adı altında devam etti. Tarım, gıda ve ormancılık alanlarında faaliyet gösteren 80 sektörel temsilcinin katılımıyla oluşturulan TTDG, Türk tarımının uluslararası görünürlüğünü artırmayı, küresel iş birliklerini güçlendirmeyi ve sektörel lobi faaliyetlerini koordine etmeyi amaçlandığı ifade edildi.

16 Temmuz tarihinde, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ev sahipliğinde ve TİM Tarım Kurulu Başkanı Melisa Tokgöz Mutlu'nun başkanlığında gerçekleştirilen toplantıda, 'Tarımsal Diplomasi Raporu' masaya yatırılarak coğrafi işaretler ve gastronomi diplomasisi odağında çeşitli başlıklar ele alındı. Bu çerçevede, coğrafi işaretli ürünlerin yurt içi ve yurt dışı görünürlüğünün artırılması, kültürel miras unsurlarının dış temsilde daha etkin kullanımı, tescilli ürünlerin uluslararası pazarlarda tanıtımında bütüncül yaklaşımların benimsenmesi ve ticaret politikalarında bu alandaki kazanımların korunmasına yönelik değerlendirmelerde bulunuldu.

Toplantıda, tarımsal diplomasinin bir kamu politikası olarak ele alınmasının ve tüm sürecin sektörel bir seferberlik anlayışıyla yürütülmesinin gerekliliği vurgulandı.

2.2. GATE Projesi Toplantısı

TİM Tarım Kurulu'nun katkıları ve Ticaret Bakanlığı'nın koordinasyonuyla yürütülen Gıda ve Tarım Alanında Teknik Engellerin Aşılması Projesi (GATE) çerçevesinde, projenin mevcut durumu ve atılacak yeni adımların istişare edildiği bir toplantı 18 Temmuz tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi. Toplantıya, Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürü Mehmet Ali KILIÇKAYA başkanlık etti.

Tarım ve gıda ürünleri ihracatında karşılaşılan teknik düzenlemeler, bitki ve hayvan sağlığı tedbirleri ile denetim süreçleri toplantının ana gündemini oluşturdu. Toplantıda, farklı ülkelerin uyguladığı mevzuatların ihracat süreçlerindeki etkilerinin yanı sıra hedef pazarlarda yaşanan teknik engeller de ifade edildi.

GATE Projesi kapsamında oluşturulması planlanan bitkisel ve hayvansal ürün odaklı çalışma gruplarının yapısı, öncelikli konulara odaklanma biçimi ve koordinasyon yöntemleri hakkında fikir alışverişinde bulunuldu. Ayrıca, ilk aşamada belirlenen ürün-pazar eşleşmeleri üzerinden ilerlenerek çözüm önerilerinin somutlaştırılması için çalışmalara yön verildi.

TİM Tarım Kurulu'nun öncülüğünde yürütülen GATE Projesi, ihracatçılarımızın karşılaştığı teknik engellerin çözümüne yönelik sürdürülebilir mekanizmalar oluşturmayı hedeflemektedir.

Sektörün uluslararası standartlara daha etkin uyum sağlamasına ve yeni pazarlara erişimin kolaylaştırılmasına katkı sunacağı ifade edildi.

3. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

3.1. Tarımsal Üretim Planlamasında Düzenleme Yapıldı

2 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikle il planlamakurullarıve meyve bahçesi tesisine yeni kurallar getirildi. Bundan böyle eğimi yüzde 6’nın altında olan arazilerde yeni meyve bahçesi tesisine izin verilmeyecek. Ancak, işlemeli tarıma uygun olmayan yerlerde veya tarım alanının yüzde 80’inden fazlasının dikili olduğu köy/mahallelerde, il planlama kurulu kararıyla izin verilebilecek. Büyük ova koruma alanlarında ise asgari arazi büyüklüğü aranmaksızın bu kural uygulanacak.

3.2. Türkiye’nin İlk "İklim Kanunu Teklifi" TBMM Genel Kurulunda Kabul Edildi

İklim Kanunu kapsamında iklim değişikliğiyle mücadeleyi yasal altyapıya kavuşturacak olan düzenlemelerle 2053 net sıfır emisyon hedefinin gerçekleştirilmesi, sera gazı emisyonlarının azaltılması kapsamında bakanlıklara, Ulusal Katkı Beyanı ve strateji belgelerindeki eylemler çerçevesinde sorumluluklar verilecek. Kanun ile,

- İklim değişikliğiyle mücadelede ekosistemlerin korunması,
 - Sera gazı emisyonlarının azaltılması,
 - İklim değişikliği strateji ve eylem planlarının hazırlanması,
 - İllerde koordinasyon kurulunun kurulması,
 - Yatırımlar ve finansal kaynakların yönetimi,
 - Emisyon Ticaret Sistemi kurulması,
 - Sera gazı emisyon izin sistemi,
 - Ozon tabakasını incelten maddelerle ilgili yaptırımlar,
 - Sera gazı emisyonlarına ve florlu gazlara ilişkin yasaklara uyulmamasında uygulanacak cezalar
- hususları düzenlendi.

3.3. Yumurta İhracatı Kayda Bağlandı

10 Temmuz 2025 tarihli Resmi Gazete’de yer alan İhracatı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: İhracat 2006/7)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2025/2) ile ihracı kayda bağlı mallar listesine "tavuk yumurtaları (Gallus domesticus türü)" eklendi.

3.4. Mısır İthalatında 500 Bin Tonluk Tarife Kontenjanı Açıldı

14 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Mısır İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 10071) ile Mısır ithalatında 31 Temmuz’a kadar kullanılmak üzere 500 bin tonluk tarife kontenjanı uygulanması kararlaştırıldı.

Karar ile 500 bin ton mısır için 31 Temmuz’a kadar kullanılmak üzere tarife kontenjanı açıldı. Tarife kontenjanı çerçevesinde yapılacak ithalatta gümrük vergisi alınmayacak.

3.5. Yağlık Ayçiçeği Tohumu Ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Açıldı

Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 10100) ile 12 Ocak 2026 ile 31 Mayıs 2026 tarihleri arasında 1 milyon ton yağlık ayçiçeği tohumu ithalatı için yüzde 0 gümrük vergili tarife kontenjanı açıldı. Buna karşılık olarak 400 bin ton ham ayçiçeği yağı ithalatında ise yüzde 20 gümrük vergisi uygulanacak.

Söz konusu tarife kontenjanı, İthalat Genel Müdürlüğü tarafından 1 Temmuz-30 Kasım döneminde, öncelikle yerli yağlık ayçiçeği tohumu alımı yapanlar ve ham veya rafine ayçiçeği yağı üreten sanayici firmalara dağıtılacak.

Ayrıca, karar kapsamında yapılacak ithalat için Genel Müdürlük lisans düzenleyecek. Bu lisansların üçüncü kişilere devri mümkün olmayacak.

3.6. Yağlık Ayçiçeği Tohumu Ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Açılan Tarife Kontenjanına Dair Esaslar Belirlendi

Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ ile Yağlık ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçeği yağı ithalatında uygulanacak tarife kontenjanının başvuru ile kullanım usul ve esasları tespit edildi.

Buna göre, söz konusu ürünlere ilişkin 17 Temmuz 2025 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı'yla açılan tarife kontenjanı, İthalat Genel Müdürlüğü'nce 1 Temmuz-30 Kasım tarihlerinde yerli yağlık ayçiçeği tohumu alımı yapanlar öncelikli olmak üzere ham veya rafine ayçiçeği yağı üreten sanayici firmalara dağıtılacak.

Konuya ilişkin başvurular, 1-15 Aralık tarihlerinde e-Devlet üzerinden veya Ticaret Bakanlığının internet sitesinden yapılacaktır.

Yağlık ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçeği tohumu yağının her ikisi için de tarife kontenjanı talep edilmesi ve Bakanlıkça uygun görülmesi durumunda her iki eşya için ayrı ayrı olmak üzere ithal lisansı düzenlenebilecek.

Tebliğ kapsamında yapılacak ithalatta sadece ithal lisansında kayıtlı miktar için indirimli gümrük vergisi uygulanacak.

3.7. Sofralık Yumurta İhracatında Uygulanan Fon Kesintisi Kaldırıldı

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 10116) ile sofralık yumurta ihracatında uygulanan Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kesintisinin kaldırılması kararlaştırıldı.

Kararla yumurta ihracatında kilogram başına 1,5 dolar olarak uygulanan DFİF kesintisi yürürlükten kaldırıldı.

4. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ

4.1. Mut Zeytinyağı Ve Kırkağaç Kavunu AB'den Coğrafi İşaret Tescili Aldı

25 Temmuz 2025 tarihli ve L 2025/1517 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesi ile Mut Zeytinyağı ve Kırkağaç Kavunu, Avrupa Birliği'nde tescillenen 37. ve 38. coğrafi işaretli ürünleri oldu.

Türkiye'nin AB'den coğrafi işaret tescili alan ürünleri şunlar:

"Gaziantep baklavası, Aydın inciri, Malatya kayısı, Aydın kestanesi, Milas zeytinyağı, Bayramiç beyazı, Taşköprü sarımsağı, Giresun tımbul fıncığı, Antakya künefesi, Suruç narı, Çağlayancerit cevizi, Gemlik zeytini, Edremit zeytinyağı, Milas yağlı zeytini, Ayaş domatesi, Maraş tarhanası, Edremit Körfezi yeşil çizik zeytini, Ezine peyniri, Safranbolu safranı, Aydın memecik zeytinyağı, Araban sarımsağı, Osmaniye yer fıstığı, Bingöl balı, Bursa şeftalisi, Hüyük çileği, Bursa siyah inciri, Söke pamuğu, Manisa mesir macunu, Gaziantep menengiç kahvesi, Silifke yoğurdu, Aydın memecik zeytini, Erzincan tulum peyniri, Aydın çam fıstığı, Afyon pastırması, Afyon sucuğu, Gaziantep fıstık ezmesi, Mut zeytinyağı, Kırkağaç kavunu."

4.2. AB Balıkçılık Bütçesi İki Kat Azaldı, Tepkiler Yükseldi

Avrupa Komisyonu, 2028-2034 dönemine ilişkin uzun vadeli AB bütçesi teklifinde balıkçılık fonunu üçte iki oranında azaltarak 6 milyar Euro'dan 2 milyar Euro'ya düşürdü. Fon ayrıca kırsal kalkınma ve uyum fonlarıyla birleştirilerek tek bir mega-fon haline getirildi.

Avrupa Parlamentosu Balıkçılık Komitesi Başkanı ve EPP üyesi İspanyol milletvekili Carmen Crespo Díaz, bütçe kesintisini "gerekçesiz ve endişe verici" olarak nitelendirdi. EMFAF'ın bağımsız yapısının kaldırılmasını da eleştiren Crespo, "Özel bir fon olmadan, özel bir politika da olmaz," dedi.

Balıkçılık sektörü temsilcileri de kararın, zaten zor durumda olan sektöre daha fazla zarar vereceğini savundu. Europêche, desteğin giderek zayıfladığını belirtti.

AB Balıkçılık Komiseri Costas Kadis ise eleştirileri reddederek, üye ülkelerin kendi ulusal planlarıyla balıkçılığa daha fazla kaynak ayırabileceğini ve 2 milyar Euro'nun asgari korunan miktar olduğunu ifade etti. Kadis ayrıca, "sürdürülebilir mavi ekonomi" ve "yasadışı balıkçılıkla mücadele" gibi alanlarda ek fonlara erişim imkânı olduğunu da vurguladı.

4.3. AB Tarım ve Bölgesel Fonlara Reform Şartı Getirdi

Avrupa Komisyonu, 2028-2034 bütçesi kapsamında Ortak Tarım Politikası (CAP) ve Uyum Fonları gibi büyük AB desteklerini, üye ülkelerin yapısal reformlarına bağlı hale getirmeyi planlıyor. Euractiv'in gördüğü taslak düzenlemeye göre yaklaşık 800 milyar Euro, 27 ulusal bütçe planına dönüştürülecek ve fonlar, sadece Komisyon ve Konsey onayı alan reform planları karşılığında verilecek.

Ancak plan, 19 üye ülke, 149 bölge ve AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in partisi EPP dâhil olmak üzere birçok kesimden sert tepki aldı. Eleştiriler, bölgesel özerkliğin zedeleneyeceği ve yerel yönetimlerin ulusal kararlar yüzünden cezalandırılacağı yönünde.

Avrupa Sayıştay'ı da benzer bir sistemi içeren COVID kurtarma fonunu eleştirerek, Komisyon'un bütçe yönetim sorumluluğunu ülkelere devrederek geri planda kaldığını belirtti.

Avrupa Parlamentosu da sürece dahil edilmeden alınan kararları kabul etmeyeceklerini açıkladı. Ancak Almanya gibi net katkı sağlayan ülkeler, bu modeli destekliyor; çünkü mali katkılarına karşılık politika tavizleri almayı amaçlıyorlar.

4.4. Trump'tan Brezilya'ya %50 Gümrük Vergisi Tehdidi

ABD Başkanı Donald Trump'ın Brezilya'dan ithal edilen tüm ürünlere %50 gümrük vergisi getirme planını açıklamasının ardından, Brezilya hükümeti tarım sektörleriyle kriz toplantıları düzenlemeye başladı.

Özellikle mango ve sofralık üzüm hasadının Temmuz sonu ve Ağustos başında başlayacak olması, üreticileri endişelendiriyor. Brezilya Meyve İhracatçıları Birliği (Abrafrutas) Başkanı Guilherme Coelho, ABD'ye gönderilmesi planlanan yaklaşık 3.000 konteyner mango için hazırlıkların tamamlandığını, ancak yeni vergiyle bu ihracatın büyük risk altında olduğunu söyledi.

Coelho, bu ürünlerin Avrupa'ya ya da iç piyasaya yönlendirilmesinin mümkün olmadığını, bunun her iki pazarda da çöküşe yol açabileceğini ifade etti. 2024'te ABD, Brezilya'nın meyve ihracat gelirinin %12'sini oluşturdu.

Coelho, gıdaya vergi konmasının "ne adil ne de mantıklı" olduğunu belirterek, bu kararın hem ABD'de hem Brezilya'da gıda fiyatlarını artırabileceğini, işsizliğe yol açabileceğini ve binlerce ailenin geçim kaynağını kaybedebileceğini söyledi.

Petrolina Kırsal Üreticiler Birliği Başkanı Jailson Lira ile birlikte konuşan Coelho, çözüm olarak vergi artışının altı ay ertelenmesini ve mango ile sofralık üzümün muaf tutulmasını önerdi. Tarım Bakanlığı'nın Japonya, Güney Kore ve Çin pazarlarına yönelme önerilerine ise Coelho temkinli yaklaştı: "Bu pazarlar henüz küçük, lojistik sorunlar var ve zamanımız kalmadı."

Üretici temsilcileri, çözüm için acil diyalog çağrısında bulundu.

4.5. AfDB'den Fas'a 116 Milyon Dolarlık Sürdürülebilir Tarım Kredisi

Afrika Kalkınma Bankası (AfDB), Fas'ta kadınlar ve gençlerin öncülük ettiği sürdürülebilir tarımı desteklemek amacıyla 100 milyon euro (116,4 milyon dolar) tutarında kredi onayladı.

AfDB, finansmanın gıda güvenliğini artırmayı ve küçük ölçekli tarımı iklim değişikliğine karşı daha dirençli hale getirmeyi amaçladığını belirtti. Bankanın Fas'taki temsilcisi Achraf Tarsim, "Tarımda girişim yapmak isteyen kadınlar önceliğimiz," dedi.

AfDB, son 50 yılda Fas'ta ulaşımdan enerjiye, tarımdan sosyal korumaya kadar çeşitli alanlarda toplam 15 milyar euro yatırım yaptı.

4.6. Sıcak Hava Tarım Emtialarını Yukarı Çekti

ABD'deki sıcak hava dalgası, mısır, buğday ve soya fasulyesi fiyatlarını kısa vadede yukarı çekse de, teknik analizler üçüncü çeyrekte fiyatların baskı altında kalabileceğini gösteriyor. Chicago borsasında bu üç üründe son bir haftada yaklaşık %2'lik artış yaşandı. Ancak analistler, sıcak hava etkisinin sınırlı kalabileceğini ve temel göstergelerin düşüş yönünde olduğunu belirtiyor.

Mısır fiyatları, 3,96 dolarla son bir yılın en düşük seviyesinden toparlanarak 4,00 doların üzerine çıktı. Ancak 3,94 dolar seviyesinin aşağı yönlü kırılması halinde, 3,60-3,80 dolar aralığı gündeme gelebilir.

Buğdayda fiyatlar 5,40 dolar seviyelerinde seyrediyor. Teknik analizler, üçüncü çeyrekte 4,93 dolara gerileme ihtimaline ve satış baskısıyla 3,59-4,28 dolar bandının görülebileceğine işaret ediyor.

Soya fasulyesi fiyatları yıl başından bu yana yatay seyretse de geçen yılın aynı dönemine göre %8,9 düşmüş durumda. 9,79 dolar desteğinin kırılması halinde 8,92-9,46 dolar seviyeleri takip edilecek.

Uzmanlara göre, sıcak hava fiyatlara geçici bir "hava primi" eklese de, rekor rekolte beklentileri ve güçlü arz görünümü fiyatların kalıcı yükselişini sınırlıyor.

5. AYIN DEĞERLENDİRMESİ

Premium Fast Food'un Yükselişi: 'Posh Poultry' Trendi

Mintel tarafından yayımlanan "Posh Poultry: The Rise of Premium Fast Food" başlıklı analizde, premium fast food kategorisinin özellikle yüksek gelir grubuna mensup Britanyalı tüketiciler arasında hızla yükselişe geçtiği ve sektör dinamiklerini yeniden şekillendirmeye başladığı ortaya konulmaktadır. Fast food uzun yıllardır hızlı ve ekonomik bir yemek tercihi olarak öne çıksa da, son dönemde tüketici beklentilerindeki değişim, kalite ve deneyim odaklı yeni bir eğilimi gündeme getirmiştir.

2024 yılı itibarıyla 38 milyar sterlin büyüklüğe ulaşan Birleşik Krallık fast food pazarının, 2030 yılına kadar yaklaşık 50 milyar sterline ulaşması öngörülmektedir. Bu büyümede en dikkat çekici unsur ise, geleneksel zincirlerin ötesine geçerek daha özgün, lezzetli ve kişiselleştirilebilir seçenekler sunan premium fast food markalarına yönelik artan taleptir.

Yüksek Gelirli Tüketicilerin Tercihleri Değişiyor

Raporda yer verilen güncel verilere göre, Nisan 2025'te hane geliri 75 bin sterlinin üzerinde olan bireylerin %46'sı ayda birden fazla kez fast food tükettiğini belirtmiştir. Ayrıca bu oranın 2023'te %36 seviyesinde olduğu belirtilmektedir. Aynı tüketici grubunun %53'ü tavuk restoranlarını tercih ettiğini söylerken, bu oran genel fast food tüketicileri arasında %38'dir. Kişisel geliri 100 bin sterlinin üzerinde olanların yıllık ortalama fast food harcaması 352 sterlin olarak ölçülmüş, bu da genel ortalamanın (334 sterlin) üzerindedir. Bu veriler, fast food'un "ucuz ve neşeli" algısından sıyrılarak, daha bilinçli ve deneyim odaklı tüketimle yeniden konumlandığını göstermektedir.

"Kaçamak" İhtiyacına Yüksek Kaliteli Yanıt

Tüketicilerin daha az sıklıkla dışarıda yemek yemeyi tercih ettikleri bir dönemde, her öğünün değeri artmaktadır. Bu da onların, yemek yedikleri anlarda yüksek kalite arayışına girmelerine yol açmaktadır. Premium fast food markaları bu beklentiyi karşılayarak; erişilebilir fiyat, tatmin edici lezzet ve yenilikçi menülerle tüketicileri cezbetmektedir. Genç ve yüksek gelir grubundaki tüketicilerin, baharat seviyesi ayarlanabilir, farklı soslar sunan ve özgün tarifler içeren menüleri tercih ettiği belirtilmektedir.

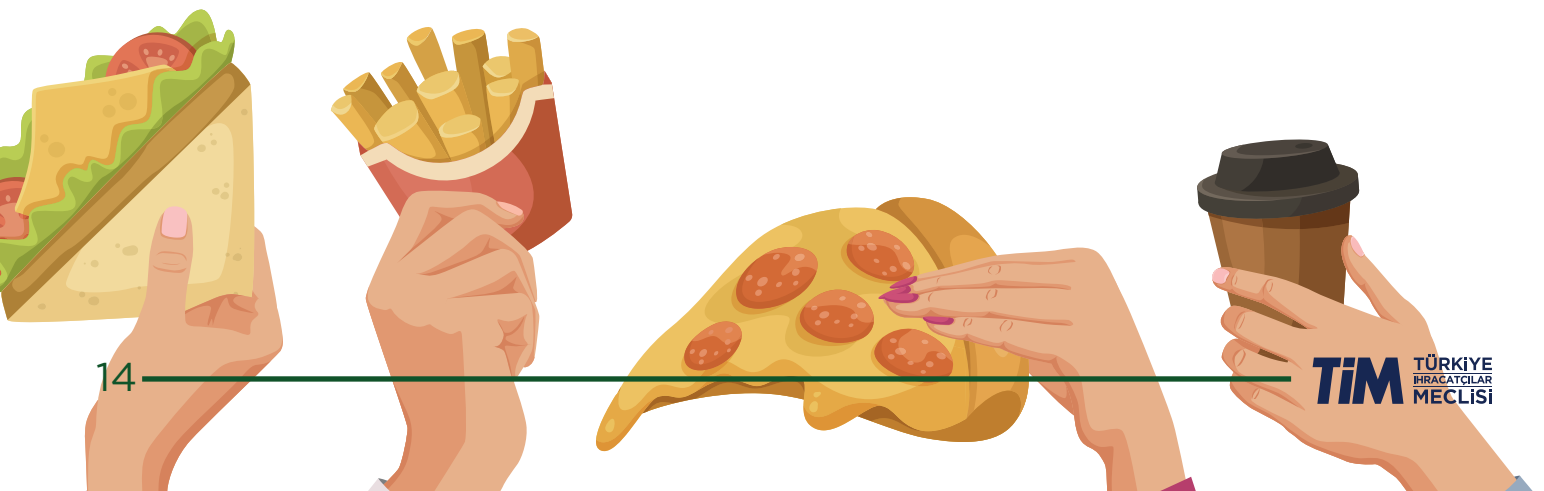

Sağlıklı Yaşam ile Indulgent (Kaçamak) Deneyim Arasında Denge

Mintel analizine göre, özellikle genç tüketiciler için “hak edilmiş kaçamak” kavramı önemli bir motivasyon kaynağıdır. Fitness sonrası yüksek proteinli bir öğün tüketmek, hem lezzet arayışını hem de sağlık bilincini bir arada karşılamaktadır. Mart 2025 verileri, 16-34 yaş arası tüketicilerin %34’ünün alışverişlerinde yüksek protein içeriğini ilk üç kriter arasında değerlendirdiğini göstermektedir (Temmuz 2020’de bu oran %19 idi). Bu doğrultuda, spor salonlarıyla iş birlikleri, “air-fry” gibi daha sağlıklı pişirme teknikleri ve protein kutuları gibi ürünler öne çıkmaktadır.

Markalar İçin Stratejik İpuçları

- **Hak Edilmiş Kaçamak Temasıyla Konumlanmak:** Tüketicilerin kendilerini ödüllendirme eğilimleri üzerinden bir iletişim dili kurulmalı; menüler doyurucu ama dengeli öğünler olarak tasarlanmalıdır.
- **Cesur ve Özgün Lezzetlerle Fark Yaratmak:** Baharat seviyesi ayarlanabilir, farklı mutfaklardan esinlenmiş, sınırlı süreli ürünler ve özgün soslar içeren menüler, markaları ön plana çıkaracaktır.
- **FOMO (Kaçırma Korkusu) Stratejisiyle Genç Kitleye Ulaşmak:** Sosyal medya kampanyaları, özel etkinlikler ve sınırlı süreli menüler aracılığıyla sadık bir genç müşteri kitlesi oluşturulabilir.

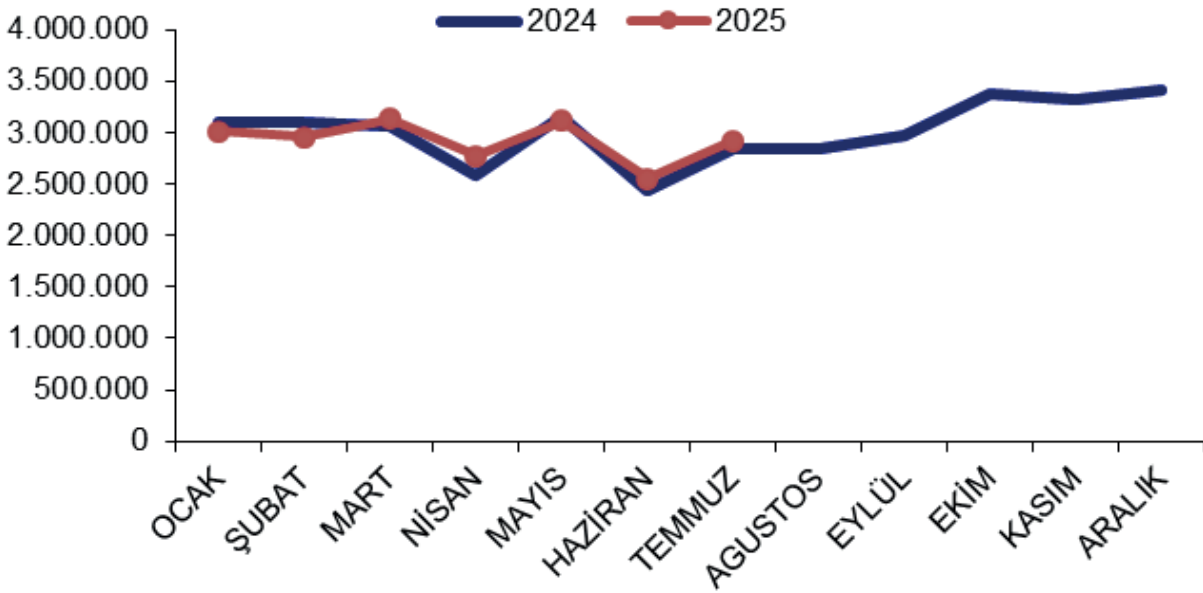
Sektör için Öngörüler

Mintel tarafından yayımlanan raporda öne çıkan öngörülere göre:

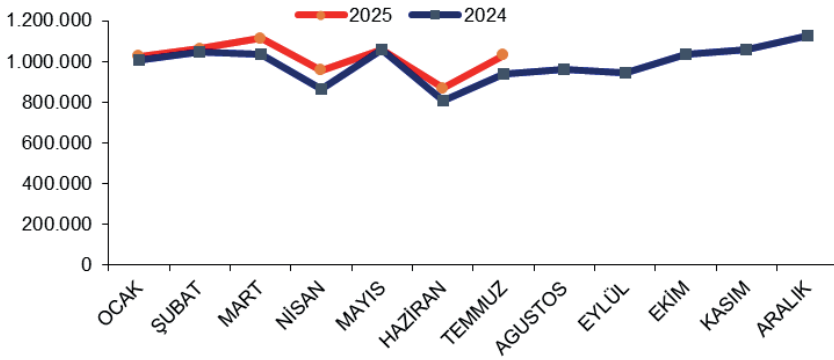
- Tavuk restoranlarının, fitness markalarıyla iş birliklerine yönelerek yüksek proteinli menüler, özel ürünler ve kampanyalar aracılığıyla yeni tüketici segmentlerine ulaşması beklenmektedir.
- Büyük fast food zincirlerinin, daha baharatlı ve küresel tatlar sunan sınırlı süreli ürünlerle menülerini modern damak tadına uyarlayacağı öngörülmektedir.
- Sosyal medyada güçlü bir varlık gösteren markaların, hızlı tüketim ürünleri (FMCG) kategorisine adım atarak perakende kanalında da varlık göstermesi olasıdır.

6. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ

AYLAR BAZINDA TARIM İHRACATI

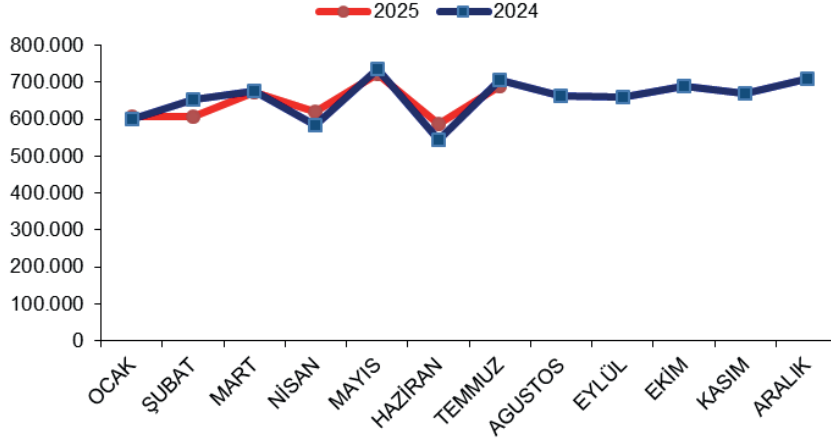
HUBUBAT BAKLIYAT VE YAĞLI TOHUMLAR İHRACATI (Bin \$)

- Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %9,4 artışla 1.030.449.180 dolara yükselmiştir.
- ABD'ye yapılan ihracat %40,8 artışla 75.807.030 dolara ulaşarak güçlü bir büyüme göstermiştir.
- Irak'a yapılan ihracat %13,6 azalarak 134.757.980 dolara gerilemiştir.

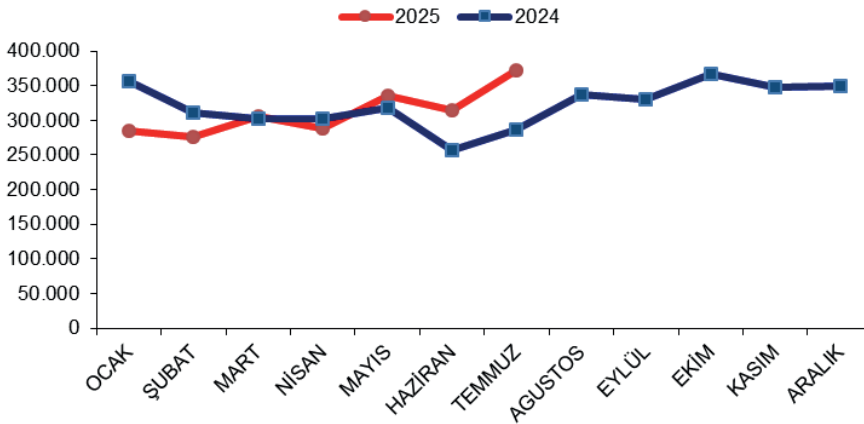
Kaynak: TİM

AĞAÇ MAM. VE ORMAN ÜRÜNLERİ İHRACATI (Bin \$)

- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %2,2 azalarak 691.078.580 dolara gerilemiştir.
- Fas'a yapılan ihracat %47,9 artışla 29.905.770 dolara yükselmiştir.
- Libya'ya yapılan ihracat %28,6 düşerek 26.412.640 dolara gerilemiştir.

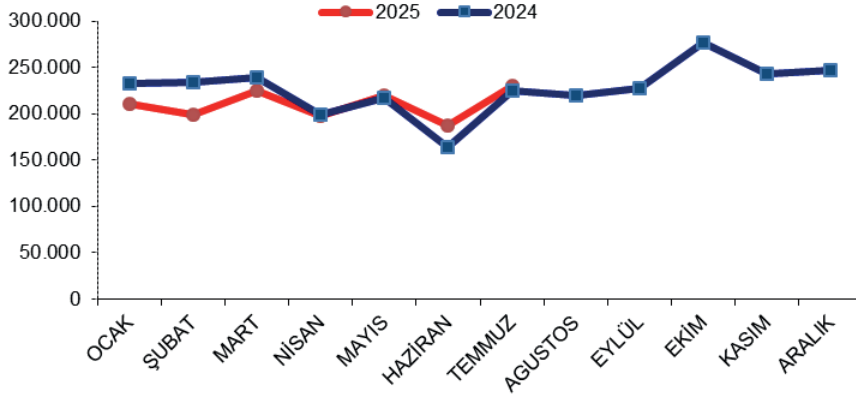
SU ÜRÜNLERİ VE HAY. MAM. İHRACATI (Bin \$)

- Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %29,8 artışla 371.487.150 dolara yükselmiştir.
- Hollanda pazarı %65,6 oranında artış göstererek 23.380.740 dolar seviyesine çıkmıştır.
- İtalya'ya yönelik ihracat ise %56,2 artışla 32.937.240 dolara ulaşmıştır.

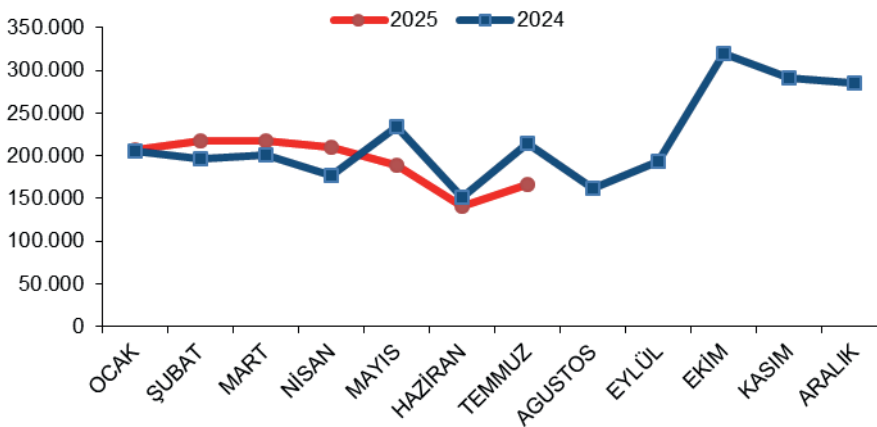
Kaynak: TİM

MEYVE SEBZE MAMULLERİ İHRACATI (Bin \$)

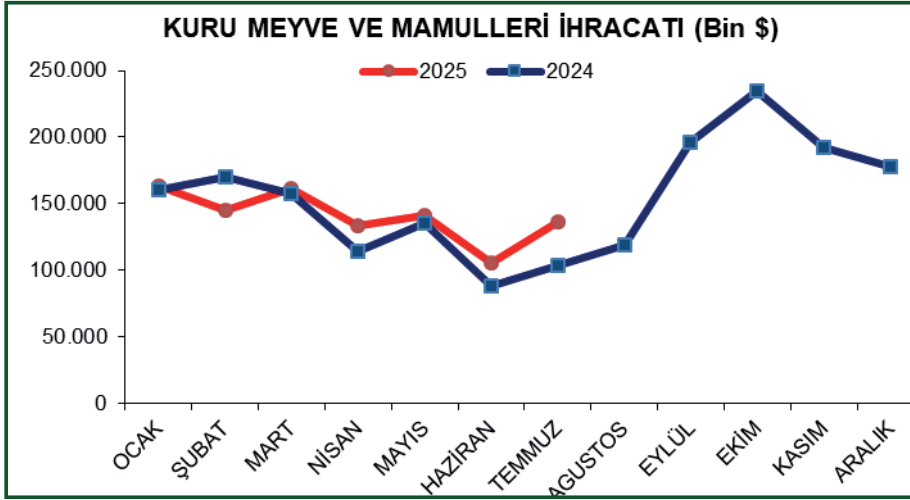
- Meyve Sebze Mamulleri sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %2,0 artışla 229.962.670 dolara ulaşmıştır.
- Almanya pazarı %10,9 büyüyerek 27.726.980 dolar seviyesine yükselmiştir.
- Birleşik Krallık'a yapılan ihracat ise %8,2 artışla 17.728.210 dolara çıkmıştır.

FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (Bin \$)

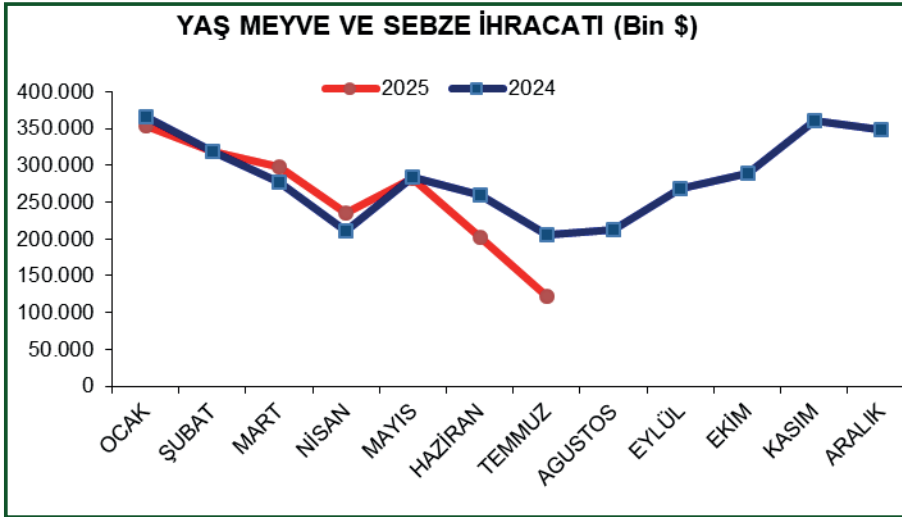

- Fındık ve Mamulleri sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %22,5 azalarak 166.365.350 dolara gerilemiştir.
- Çin pazarı %35,8 büyümeye göstererek 7.831.420 dolar seviyesine ulaşmıştır.
- Fransa'ya yapılan ihracat ise %61,2 oranında azalarak 7.101.750 dolara düşmüştür.

Kaynak: TİM

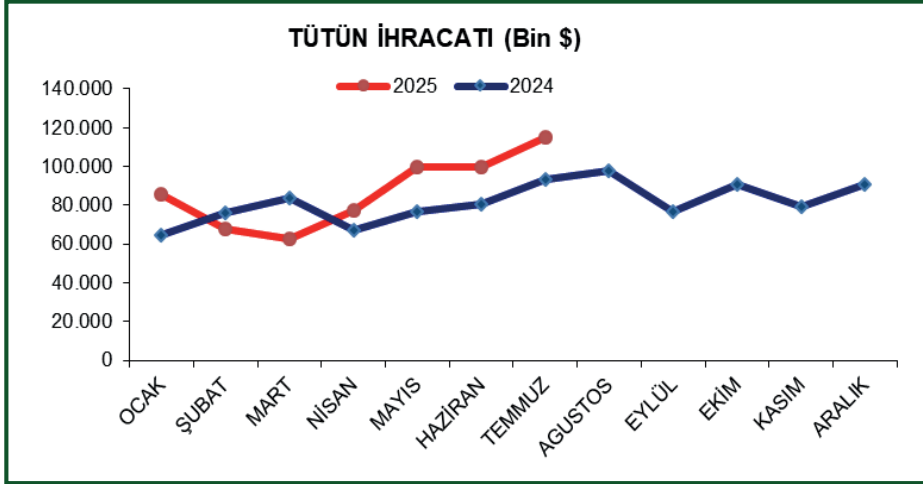

- Kuru Meyve ve Mamulleri sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %32,1 artışla 136.819.080 dolara yükselmiştir.
- Birleşik Krallık pazarı %25,5 büyüyerek 20.215.520 dolar seviyesine ulaşmıştır.
- İtalya'ya yapılan ihracat ise %38,8 artış göstererek 15.499.230 dolara yükselmiştir.

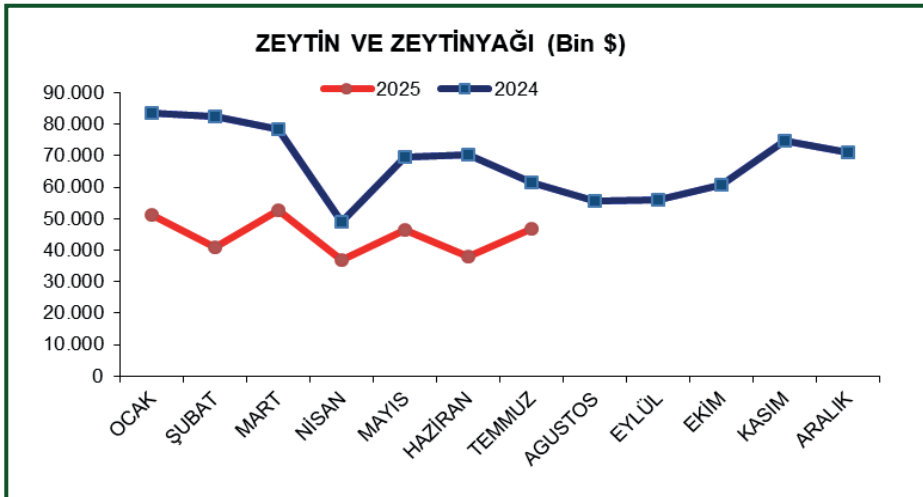

- Yaş Meyve ve Sebze sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %40,8 azalarak 121.605.330 dolara gerilemiştir.
- Romanya pazarı %159,2 oranında büyük bir artış göstererek 13.831.630 dolara yükselmiştir.
- Almanya'ya yapılan ihracat ise %71,2 azalarak 18.168.670 dolara gerilemiştir.

Kaynak: TİM

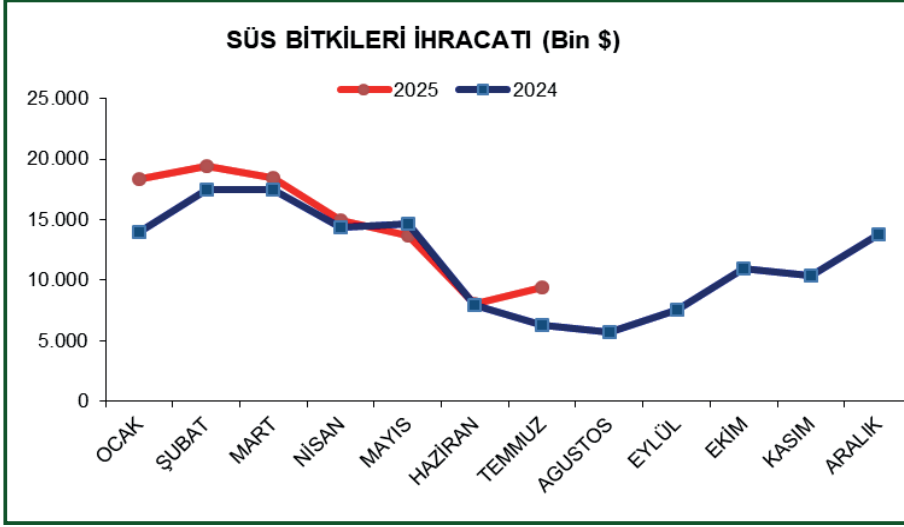

- Tütün sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %23,0 artışla 115.058.790 dolara yükselmiştir.
- Rusya Federasyonu pazarında %525,5 gibi çok yüksek bir artış yaşanarak ihracat 5.961.900 dolara ulaşmıştır.
- ABD'ye yapılan ihracat ise %84,2 büyüyerek 8.827.790 dolar seviyesine çıkmıştır.

- Zeytin ve Zeytinyağı sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %23,8 azalarak 46.838.770 dolara gerilemiştir.
- ABD pazarında %38,6 düşüş yaşanarak ihracat 13.382.310 dolara inmiştir.
- Kanada'ya yapılan ihracat ise %67,1 artış göstererek 1.608.630 dolara yükselmiştir.

Kaynak: TİM

- Süs Bitkileri ve Mamulleri sektörünün 2025 Temmuz ayı ihracatı, 2024 Temmuz ayına kıyasla %50,2 artışla 9.449.150 dolara yükselmiştir.
- Özbekistan pazarı %3884,1 gibi olağanüstü bir artış göstererek 1.222.360 dolara ulaşmıştır.
- Çin'e yapılan ihracat da %1273,4 artışla 633.270 dolara çıkmıştır.

Kaynak: TİM